

BIZTONSÁGI ADATLAP
A 453/2010 EK, a 1907/2006 EK (REACH) és a 1272/2008 EK rendeletek (CLP-GHS) szerint.

Verziószám: 9.0
 A készítés dátuma: 2010.11.30
 Felülvizsgálat dátuma: 2013.04.22

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA
1.1. Termékazonosító

Cikkszám: 06830
 A termék neve: n-HEPTÁN
 A termék angol neve: n-HEPTANE
 Reach regisztrációs szám: 01-2119457603-38

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása: Vegyszergyártás, analitikai reagens, gyógyszeripari termelés és analízis
 Az anyag vagy keverék ellenjavallt felhasználása: Ellenjavallt felhasználási terület nem ismeretes.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Szállító cég neve: MOLAR CHEMICALS KFT.
 Szállító cég címe, telefonszáma, fax-száma: 2314 Halásztelek, Árpád utca 1. Tel.: +36-24 527-100 Fax: +36-24 527-127, email: molar@molar.hu, web: www.molar.hu
 Felelős osztály email címe: reach@molar.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
 Tel: (06-80) 201-199 Fax: (06-1) 476-1138 e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu

2. SZAKASZ: A VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS
2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

Osztályozás 1272/2008/EK szerint: Flam. Liq. 2; H225 - Tűzveszélyes folyadék, 2. kategória
 Asp. Tox. 1; H304 - Aspirációs toxicitás, 1. kategória
 Skin Irrit. 2; H315 - Bőrirritáció, 2. kategória
 STOT SE 3; H336 - Célszervi toxicitás - egyszeri expozíció, 3. kategória
 Aquatic Acute 1; H400 - Akut vízi toxicitás, 1. kategória
 Aquatic Chronic 1; H410 - Krónikus vízi toxicitás, 1. kategória

Osztályozás 67/548/EGK vagy 1999/45/EK szerint: F; R11 Xn; R65 Xi; R38 R67 N; R50-53

F - TŰZVESZÉLYES, Xn - ÁRTALMAS, N - KÖRNYEZETI VESZÉLY

2.2. Címkézési elemek
Címkézés 1272/2008/EK szerint:

Figyelmeztető mondatok: H225 - Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.
 H304 - Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
 H315 - Bőrirritáló hatású.
 H336 - Álmoságot vagy szédülést okozhat.
 H410 - Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Figyelmeztetés: VESZÉLY

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: P201 - Használat előtt ismerje meg az anyagra vonatkozó különleges utasításokat.
 P273 - Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.
 P301+P310 - LENYELÉS ESETÉN: azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
 P331 - TILOS hánytatni.
 P302+P352 - HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P403+P235 - Jól szellőző helyen tárolandó. Hűvös helyen tartandó.

Veszélyjelek, piktogramok:

2.3. Egyéb veszélyek:

Nem ismeretes.

Az ebben a szakaszban említett R és H mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL, VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1. Anyagok

CAS-szám:	142-82-5
EU-szám:	205-563-8
EU Index-szám:	601-008-00-2
Összegképlet:	C ₇ H ₁₆
Relatív molekulatömeg:	100,21

3.2. Keverékek

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Utasítások belégzés esetére:	A sérültet friss levegőre kell vinni. Légzéskimaradáskor azonnal légzéstámogatást, vagy lélegeztetőkészüléket, lehetőség szerint oxigénbelélegeztetést kell alkalmazni.
Utasítások bőrre kerülés esetére:	A szennyezett ruházatot távolítsuk el. A szennyeződött bőrfelületet bő vízzel mossuk le.
Utasítások szembe kerülés esetére:	Öblítsük bő vízzel legalább 10 percen keresztül, a szemhéjakat szélesre nyitva.
Utasítások lenyelés esetére:	Hányás esetén óvatosság, belégzés veszélye! Hívjunk orvost. Adjunk hashajtót, tejet és ricinusolajat ne.
Egyéni védőfelszerelés az elsősegélynyújtók számára:	A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

4.2. A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

Akut tünetek és hatások:	Az agyag irritálja a szemet, a bőrt és a légzőrendszert.
Késleltetett hatások:	Álmosság, kardiovaszkurális rendellenesség, központi idegrendszeri rendellenesség. A bőr kiszáradása.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A szükséges orvosi ellátás leírása:	Tüneti kezelés. Szembe kerülve azonnal kimosni és orvost hívni. Belégzés esetén friss levegő, és mesterséges légzés, ha szükséges. Hánytatni tilos!
-------------------------------------	---

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Általános leírás:	Tűz- és robbanásveszélyes folyadék
Tűzveszélyességi osztály:	A - FOKOZOTTAN TŰZ- ÉS ROBBANÁSVESZÉLYES

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltó anyagok:	víz, szén-dioxid, hab, oltópor
NEM alkalmazható tűzoltó anyagok:	nincs korlátozás

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Különleges veszélyek:	Éghető, gőzei a levegőnél nehezebbek. Szobahőfokon levegővel robbanóelegyet képez, gyújtóforrástól távol kell tartani.
-----------------------	--

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Egyéni védőfelszerelés tűzoltáskor:	Ne tartózkodjunk a veszélyes zónában megfelelő kémiai védőöltözék és friss levegős légzőkészülék nélkül.
-------------------------------------	--

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Személyi elővigyázatossági intézkedések:	A gőzöket/aeroszolókat ne lélegezzük be. A helyiségben friss levegőt kell biztosítani.
Sürgősségi ellátók esetében	A védőfelszereléssel kapcsolatos információkhoz lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Egyéb megjegyzések:	Csatornába engedni tilos; robbanásveszély!
---------------------	--

6.3. A területi elhatárolás és szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Eljárás a feltisztításra/felitatásra: Az esetlegesen kifolyt folyadékot nem éghető felszívóképes anyaggal (pl. homok, perlit, vermikulit, Chemisorb®) kell felitatni, majd felszedni és gondoskodni kell az eltávolításáról.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Hivatkozás más szakaszokra: A hulladék kezeléssel kapcsolatos figyelmeztetésekhez lásd.a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kezelési előírások: Megfelelően szellőztetett helyiségben, védőfelszerelésben dolgozzunk. A védőfelszerelést a technológiának megfelelően kell kiválasztani.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolási előírások: Szorosan zárt edényzetben, jól szellőzött helyen, gyújtóforrástól és hőtől távol tartandó.

Tárolási hőmérséklet [°C]: max. 30

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Meghatározott végfelhasználás: Az 1.2. pontban említetteken kívül egyéb speciális alkalmazása nem várható.

8. SZAKASZ: EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Megengedett munkahelyi átlagos koncentráció (ÁK) [mg/m³]: 2000

Munkahelyi csúcskoncentráció (CK) [mg/m³]: 8000

Biológiai expozíció [mg/g kreatinin]: nincs adat

Jogsabályi háttér: 25/2000 (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzés: A biztonságos munkavégzést elősegítő műszaki intézkedések elsőbbséget élveznek az egyéni védőfelszerelések használatával szemben.

Általános előírások: A szennyezett ruhát azonnal le kell venni. Bőrre kerülés esetén lemosás után bőrvédő krémet kell használni. Az anyaggal való munka után kezet és arcot kell mosni.

Szem,-arcvédelem: Védőszemüveg viselése szükséges.

Kézvédelem: Az anyaggal való munka során védőkesztyű viselése szükséges. Általános munkához ajánlott típus: Polipropilén 0,65 mm vastag, áttörési idő >480 min. Speciális felhasználás esetén célszerű a gyártóval konzultálni.

Légutak védelme: Gőzök és aeroszolok képződése esetén szükséges. Kisebb koncentrációban A jelű szűrőbetétes gázálarc, nagy koncentrációban friss levegős légzésvédelem kötelező.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Külső jellemzők: színtelen víztiszta jellegzetes szagú folyadék

Szag: jellegzetes

Szagküszöb érték: 400 ppm

Olvadáspont/fagyáspont [°C]: -90°C

Forráspont [°C]: 98°C

Bomlási hőmérséklet [°C]: Nincs informácó.

Sűrűség (d₂₀²⁰) [g/cm³]: 0,68

pH: semleges

Viszkózitás [mPa.s]: 0,4 mPas

Gőzsűrűség: 3,46

Oldódás: vízben oldhatatlan

Megoszlási hányados n-oktanol/víz log P (o/v): 4,66

Lobbanáspont [°C]: -4°C

Gőznyomás [20 °C-on]: 45,7 hPa

Gyulladási hőmérséklet [°C]: 215°C

Robbanási határértékek [v/v %]:	1%(V)-7%(V)
Relatív párolgási sebesség (ButAc=1):	Nincs információ
Tűzveszélyesség:	Tűzveszélyes.
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Robbanásveszélyes anyag.
Oxidáló tulajdonságok:	Nem oxidáló anyag.

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség	A gőzök levegővel robbanó elegyet képezhetnek.
10.2. Kémiai stabilitás	Az anyag normál körülmények között stabil.
10.3. Veszedélyes reakciók lehetősége	Hevesen reagál oxidálószerrel.
10.4. Kerülendő körülmények:	Hevítés.
10.5. Nem összeférhető anyagok	Gumi, különböző műanyagok
10.6. Veszedélyes bomlástermékek:	Normál tárolási körülmények között nincs bomlás.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Általános leírás:	Felszívódása esetén: fejfájás, szédülés, részegség, eszméletvesztés, kábultság. Nagyobb mennyiség felvétele után: légzésbénulás, kóma.
Akut toxicitási adatok:	LD50(oral, rat):2000 mg/kg
Akut toxicitás szájon át:	Émelygés, hányás, tüdőödémát és tüdőgyulladást okoz.
Akut toxicitás bőrön át:	Zsíraltalanító hatás, érdes, repedezett bőr keletkezése.
Akut toxicitás belégzés:	Belégzés esetén álomság, szédülés.
Bőrkorrózió/Bőrirritáció:	Bőrirritációt okoz.
Szemkárosodás/szemirritáció:	Szembe kerülve enyhe irritációs tünetek.
Légzőszervi, vagy bőrszenzibilizáció:	Nem szenzibilizáló (faj: tengeri malac; Buehler teszt)
Csírsejt mutagenitás:	A rendelkezésre álló információk alapján nem mutagén.
Rákkeltő hatás:	Állatkísérletekben nem mutatott rákkeltő hatást.
Reprodukciós toxicitás:	Az információ nem áll rendelkezésre.
Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció:	Álomságot vagy szédülést okozhat.
Célszervi toxicitás, ismétlődő expozíció:	Az anyagot nem osztályozzák, mint speciális célszervi toxikus anyagot. (ismételt expozíció)
Aspirációs veszély:	Gőzeit belélegezve: a légzőtraktusban ödémákat okozhat.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Általános leírás:	Vízi szervezetekre toxikus hatású.
Kémiai oxigén igény (KOI) [mg/g O ₂]:	0,06 g/g
12.1. Ökotoxicitási adatok:	
Toxicitás halakra:	LC50(Carassius auratus): 4 mg/l 24h
Toxicitás daphniára és egyéb vízi gerinctelen szervezetekre:	EC5(Daphnia magna):1,5 mg/l 48h
12.3. Bioakkumulációs képesség:	Jelentős bioakkumuláció várható, log P (o/v) >3
12.4. Talajban való mobilitás:	Nem szabad a talajba és a környezetbe engedni.
12.5. A PBT és vPvB értékelés eredményei	PBT/vPvB vizsgálatot nem végeztek, mert kémiai biztonsági vizsgálat nem szükséges, vagy nem történt.
12.6. Egyéb káros hatások:	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó károsodást okoz.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termékre vonatkozó előírások:	Az anyag maradéka veszélyes hulladéknak számít.
A csomagolásra vonatkozó előírások:	A szennyezett (kiürült) csomagolóanyagot ugyanúgy kell kezelni, mint a terméket.

13.1. Hulladék kezelési módszerek:

Hulladék kezelési előírások:	A hulladékanyagokat a 2008/98/EK, a 2012 évi CLXXXV. törv., a 98/2001 (VI.5.) korm. rendelet előírásainak megfelelően kell kezelni. Megsemmisítése erre szakosodott gazdálkodó szervezet segítségével történhet.
------------------------------	---

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. UN-szám:	1206
----------------	-------------

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: **HEPTÁNOK "KÖRNYEZETRE VESZÉLYES"**
 14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

3

Szárazföldi szállítási besorolás (RID/ADR): 3
 14.4. Csomagolási csoport: II
 14.5. Környezeti veszélyek: **Környezetre veszélyes anyag**
 14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: **Nem ismeretes.**
 14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás: **Nem vonatkozik rá.**

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az anyaggal kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi jogszabályok:

A 96/82/EK rendelet (SEVESO) szerinti határértékek

alsó küszöbérték [to/év]: 100

felső küszöbérték [to/év]: 200

9I. csoport alapján*

* A küszöbérték az adott csoportba tartozó összes anyag együttes mennyiségére vonatkozik

4/2011 (I.14.) VM rendelet helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékéről

légkibocsátási határérték [mg/m³]: 150

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

Az anyagról kémiai biztonsági értékelés egyelőre nem készült

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap 2. és 3. pontjában szereplő R és H mondatok:

R11	Tűzveszélyes.
R38	Bőrizgató hatású.
R50/53	Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.
R65	Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat.
R67	Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak.
H225	Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.
H304	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H315	Bőrirritáló hatású.
H336	Álmoságot vagy szédülést okozhat.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
A BT adatlap megváltozott szakaszai:	1.,4.,8.,9.,10.,11.,12.,

FIGYELMEZTETÉS:

A megadott információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak. Az adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. Az érvényes rendeletek betartása, az esetleges speciális felhasználási technológiának megfelelő biztonsági előírások kialakítása és betartása felhasználó feladata. Az anyaggal (készítménnyel) kapcsolatos konkrét felhasználási mód során a 98/24/EK irányelv alapján fel kell mérni és értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat.

A biztonsági adatlap megfelel a 453/2010 EK, a 1272/2008 EK (CLP), és az 1907/2006 EK (REACH) rendeletek, az 1999/45 EK irányelv, a 67/548 EKG irányelv, a 2000. évi XXV. törvény és a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet előírásainak.

Ez a dokumentum elektronikusan készült és aláírás nélkül is hiteles.